

A. WALDINGER, *Kapela Sv. Bartolomeja*. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti

koja je, premda nadograđena, sačuvala osmerokutnu uglovnu kulu i tlocrtnu dispoziciju. Preuređenjem palače »Dverce« na Katarininu trgu te ugradnjom raskošne dvorane za barunicu Klotildu Buratti rođ. Vranyczany ostvario je bogat reprezentativni prostor za prijeme.

LIT.: Đ. Cvitanović, Arhitekt Kuno Waidmann, Zagreb 1969.

A. WALDINGER, *Rub hrastove šume*, crtež olovkom

WALDINGER, Adolf, slikar (Osijek, 16. VI. 1843 — 7. XII. 1904). Prvu poduku dobio je od H. Hötendorfa u Osijeku. Potom odlazi u Beč na Akademiju 1862/63 (A. Zimmermann), ali je ubrzo napušta i nastavlja rad u ateljeima J. Nowopatzkoga, G. Seelosa i J. Sellenyja. God. 1872 — 79. učitelj je crtanja na gimnaziji u Osijeku, nakon toga radi kao crtač planova za željeznice u Zenici, a 1896. na Šegrtskoj školi u Osijeku dobiva mjesto nastavnika, na kojemu ostaje do kraja života.

Waldingerova lik. ostavština obuhvaća desetak ulja i oko 200 crteža olovkom, ugljenom i kredom. Dio njegovih radova je izgubljen. Među očuvanim slikama ističu se *Olevano*, *Šumski pejzaž s dvije seljanke*, *Mlin u šumi kraj potoka*, *Kapela Sv. Bartolomeja*, *Hrast s dramatičnim oblakom* i *Slavonska šuma*, maleno platno sa šumskom čistinom u srednjem planu, sve u zelenilu i sjeni golemih krošanja. U početku crta pod Hötendorfovim utjecajem, kojega se postupno oslobađa oslanjajući se na vlastito, neobično oštro i prodorno zapažanje. Za vrijeme boravka u Beču putuje Austrijom, Bavarskom i S Italijom, crta stijene, kamene blokove, visinske lance ili stabla oborena olujom, sve s najvećom objektivnošću. U tome razdoblju izradio je nekoliko romantičnih crteža ugljenom, uz očigledan utjecaj nizozemskih slikara XVII. st. U daljnjem radu ograničava motiv i naglašava karakteristične pojedinosti drveća i granja, hrastovih stabala i bilja te ih izvodi pomnošću sitnoslikara. Nastaju crteži gotovo kaligrafskoga rukopisa, na kojima su biljni izdanci svedeni na njihov idealan oblik, a linije reducirane na najkraći tok. U nizu šumskih interijera rađenih ugljenom dao je najljepše crtačke prikaze šuma i stabala u hrv. slikarstvu toga doba. — Njegova su djela izlagana u Zagrebu, Osijeku, Beogradu, Bledu, Rijeci, Vinkovcima i Vukovaru.

LIT.: J. Zorman, Crteži Adolfa Waldingera, Hrvatski list, 30. XI. 1933. — Lj. Babić, Adolf Waldinger, ibid., 7. VI. 1934. — A. Schneider, Slavonski pejzažisti, HR, 1934, 7. — J. Bösendorfer, Počeci umjetnosti u Osijeku, Osijek 1935. — O. Schweitzer, Adolf Waldinger, Ars, 1937, 3—4. — R. Gotthard, Crteži Adolfa Waldingera, Bulletin JAZU, 1955, 8. — M.